

КИШЛОК ХАЖИКАТИ

КУНДАЛИК ИЖТИМОЙ - СИЁСИЙ РЎЗНОМА

1991 йил 10 октябрь
ПАЙШАНБА
№ 186 (5.239)
БАҲОСИ 8 ТИЙИН

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Хафтада беш марта чоп этилади

УЛКАН ХИРМОН—МУСТАҚИЛ РЕСПУБЛИКАГА ДАРМОН

Республикада машина терими қизғин паллага кирди. Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» давлат хўжалигида ҳам зангори кемалардан самарали фойдаланилмоқда. 3.200 гектар майдондаги пахтанинг 2 минг гектарини агрегатларда териш режалаштирилган.

Хўжаликда деярли ҳамма бригадалар ижара пудратига ўтишган. Режа—гектаридан 33,5 центнердан хом ашё олиш. Деҳқонлар бу йил умуман 20 миллион, жумладан 3 миллион сўм соф фойда олишмоқчи.

СУРАТЛАРДА: 1. Хўжаликнинг бўлим бошқарувчиси Абдувоҳид Қодиров (чапдан), агроном Омонбой Йўлдошев ва бригада етакчиси Рустамбек Абдуллаев ҳосилни кўздан кечиришмоқда.

2. Машина терими.

Ш. АЛИМОВ олган суратлар. (ЎзТАГ).

ТЎРТИНЧИ ДОВОН САРИ

Серқуёш республикамиз заршунослари уйган пахта хирмони 3 миллион тоннадан ошиб кетди. Бу йиллик топшириқнинг учдан икки қисмини ташкил этади. Октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида об-ҳавонинг ноқулай келиши, айниқса, Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларида терим сифатининг бирмунча суяйишига сабаб бўлди.

Бироқ шунга қарамай азамат пахтакорларимиз ҳар бир ганимат дамдан уқумли фойдаланиб, аттиги олти кун мобайнида оқ олтиннинг учинчи миллион тоннасини тикладилар. Уни бунёд этиш учун 1990 йилдаги нисбатан аттиги бир кун ортқик вақт кетди. Тақвим мўддатларига кўра бу хирмон ўтган йили шу пайтда қал қўтарган 4 миллион тонналик ҳосилга қараганда бир хафта кечроқ тайёрланди. Шунга қарамай бу йилги миллион 1989 йилдагидан кўра бир кун олдин қал тиклади.

Жумҳуриятимизнинг бу улкан зафарига Бухоро ва Фарғона вилоятларининг заршунослари ҳаммадан кўра кўпроқ ҳисса қўшилди. Матлумки, улар мавсум бошлагандан бери байроқдорликни қўлдан бермай келмоқдалар. Ва ҳозирга қадар йиллик топшириқнинг 85—90 фоизини адо этиб қўйилди.

Шу кунларда Сирдарё, Жиззах ва Тошкент вилоятлари, шунингдек республикада биринчилар қатори пахта тайёрлаш режасини адо этиб, пилдан ташқари оқ олтин топшириқга киришган Олот, Бухоро, Ромитан районларининг хўжаликлари беш фойз ва ундан ҳам ошириб пахта топширмоқдалар. Свердлов, Вобент, Ангор, Фрунзе, Ленинград, Баҳористон ва бошқа районларнинг хўжаликлари йиллик оқ олтин тайёрлаш режасини 95 фоиз ва ундан ҳам ошириб бажариб қўйилди. Бағдод районидаги «Қизил Ўзбекистон», Киров районидаги «Москва», Ленинград районидаги «Энгелс» номи, Наманган районидаги «Ленинград», Қўвадаги «Энгелс» номи жамоа хўжаликлари, шунингдек, Оқолтин районидаги «Тоиров номи», Меҳнатободдаги «Янгиер», Гулистондаги «Комсомол», Ўзбекистон районидаги «Ганибод», Фурқат районидаги «Қўқон», Тўрақўрғон районидаги «Тўрақўрғон», Улянов районидаги «Пахтакор», Фрунзе районидаги «Сирдарё» давлат хўжаликлари ҳам мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар.

Пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари — Ўзбекистон районидаги «Комсомол» давлат хўжалигидан Ҳайдар Нишонов, Фрунзе районидаги Худойбердиев номи жамоа хўжалигидан Жаббор Ҳорозов, «Ганибод» давлат хўжалигидан Рустам Мирзакаримов, Зомин районидаги Тоиров номи давлат хўжалигидан Номоз Хўжабеков, Шеробод районидаги Нуриддин Муродов номи давлат хўжалигидан Панжи Қориевлар мавсум бошидан буён 190—225 тоннагача оқ олтин териб, хирмонга топширдилар.

Давлат буюртмасини адо этишга кўпмингкилограммчи теримчилар ҳам катта ҳисса қўймоқдалар. Қувасой шаҳридаги Димитров номи жамоа хўжалигидан Юлдуз Исроилова, Киров районидаги «Москва» жамоа хўжалигидан

Гулноза Шарипова ҳамда Фароғат Ганиева, Улянов районидаги «Пахтакор» давлат хўжалигидан Роза Норбоева, Уғилрой Говбоева, Яхшигул Азизовларнинг бугунги кунгача терган пахталари 8—10 минг килограммни ташкил этди.

Шу долзарб кунларда пахта далаларида 895 мингга яқин теримчи тер тўқмоқда. Бироқ бу ўтган йилдагига нисбатан 30 минг киши камроқ далага чиқди демандир. Ҳар бир теримчининг ўртача терган пахтаси 54 килограммни ташкил этмоқда. Бухоро ва Хоразм вилоятларининг пахтакорлари тарафтан оқ олтин бунга нисбатан оқтироқдир. Мазкур вилоятларда ҳар бир теримчи учун ўртача 65—80 килограммга тўғри келаяпти. Шуниси қувонарлики, Фарғона, Хоразм вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон республикаси хўжаликлари бу йил ўтган йилгига нисбатан теримга кўпроқ кишиларни жалб қилдилар. Лекин Андижон ва Наманган вилоятларининг хўжаликлари пахта теримда ўтган йилгига нисбатан анча оқсатган бўлишлари, ҳосил пишиб етилганга қарамай ноаниқ сабабларга кўра у ерда 20—30 минг киши камроқ далага чиққанини нима билан изоҳлаш мумкин?

Республиканинг уч миллион тонналик хирмонини яратишда 25 минг пахта териш машинаси иштирок этди. Бу эса ўлкада мавжуд бўлган мазкур техниканинг 80 фоизини ташкил этади. Сирдарё, Жиззах, Тошкент ва Наманган вилоятлари хўжаликларида барча пахта териш машиналарининг 90 фоиздан ортироғи теримда иштирок этди. Бугунги кунда улар терган ўртача пахта 4,5 тонна, Қашқадарё, Наманган ва Тошкент вилоятларидаги хўжаликларда эса 5—6,5 тоннани ташкил этади.

Шу нарсани қўвонч билан таъкидлаш лозимки, ҳозирги кунгача учта район, 54 та жамоа хўжалиги, 45 та давлат хўжалиги ва 3.612 бригада пахта пиланини бажарганлиги тўғрисидаги рапортга имзо қечди.

Ўзбекистон республикаси Президентининг қолхозлар, совхозлар ва бошқа кишлоқ хўжалиги корхоналари томонидан пахта толаси ва пиланини сотиш масалалари тўғрисидаги фармонга мувофиқ белгиланган топшириқдаги пахта толаси ва пиланининг беш фоиз ҳамда белгиланган ҳажмдан ортиқча олинган мазкур маҳсулотларнинг ҳаммаси мамлакат ичкарисидан ҳам ва ундан ташқарида ҳам хўжаликнинг ихтиёрига кўра сотилиши терим ишлари ни анча жонлантриб юборди. Бу фармон дала меҳнаткашларига кўтаринки руҳ бағишлади.

1991 йилги мавсумнинг ҳал қилувчи кунлари яқинлашяпти. Шу ҳафта давомида жуда кўплаб хўжаликлар йиллик режаларни адо этганликлари ҳақида хушхабарлар келади. Шундай экан, терим суръатини пасайтирмаган ҳолда катта меҳнат ҳисобига, ҳалол пешона тери ҳисобига етиштирилган пахта ҳосилининг ҳаммасини нест-нобуд қилмай йилги-териб олиш зарур.

режадаги 31,7 центнер ўрнига 32 центнердан, жами 3062 тонна хом ашё йиғиштириб олинди. Етиштирилган ҳосилнинг 1700 тоннаси зангори кемаларда саранжомланди.

Пахтакорлар 957 гектар майдонда деҳқончилик қилишди. Об-ҳаво ниҳилликларига қарамай барча фидокорона ишлади. Ўзага вақтида ишлов берилиб, вақтида суғорилди. Жамоа заршунослари бутун диққат-этиборини асосий экин — ғўза парваришига қаратишди. Натияжада Мўминова Ҳотамова, Раҳимов Жуманазарова, Тўтиёнов Набиева, Баротали Тўтиёнов, Манзураҳон Ҳасанова, Қўлимаҳон Эгамбердиева, Қўлимаҳон Эгамбердиева ва Собиржон Беғалиев бошлиқ зенеларда айниқса, мўл ҳосил етиштирилди.

Хирмонни бунёд этишда пўлат оқ суворийларнинг ҳам хизмати катта бўлди. Исомилжон Маматов, Убай

дулла Юнусов, Равшанбек Валиев, Усубжон Шерғозиев, Шаҳобиддин Юнусов, Мухторжон Мадаминов айни пайтда 120—140 тонна оқ олтинни машиналар бункеридан тўқиди.

Шунингдек, кўпмингкилограммчи чевар теримчилар ҳам хирмонга ўз ҳиссаларини қўшилди. Қўрбонхон Қодирова, Матлубахон Собирова, Ферузахон Холиқова, Робияхон Абдукаримова, Хосиятхон Исоқова ва Гул

чеҳра Олимова ҳар кун 100—120 килограммдан жавоҳир теришмоқда.

— Хўжалигимиз далаларида ҳали ҳосил мўл, дейди жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Х. Қўрбонов. — Заршуносларимиз ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш, хирмонга яна 760 тонна оқ олтин тўқиш учун курашмоқдалар.

К. ҲОСИЛОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ЁЗУВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШДИ

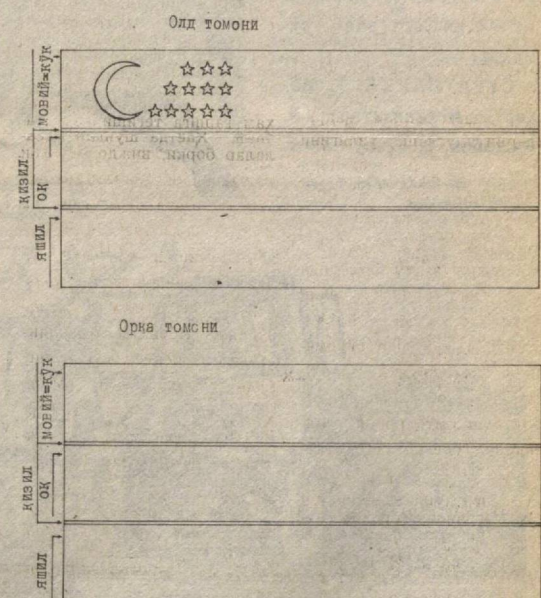
Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов 9 октябрь кун Тошкентда республика ёзувчилари билан учрашди.
(Бу учрашув ҳақидаги ҳисобот матбуотда эълон қилинади). (ЎзТАГ).

Ўзбекистон Республикасининг давлат байроғи

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида Ўзбекистон Давлат байроғининг намунаси танланди. Маълумки, бир неча ой давомида рассомлар ва тарихчилар, депутатлар ва фуқаролардан тушган таклифларни Олий Кенгашнинг махсус комиссияси ўрганиб чиқди. Икки юздан ортиқ намуналар ичидан сессия муҳокамасига учтаси киритилди ва натижада бугун рўзномада тасвири берилган байроқ аксарият депутатлар томонидан маъқулланди.

Байроқни кўплаб нусхада ишлаб чиқариш учун аниқ рақамлари кўрсатилиб (ўзунлиги ва кенлиги, ҳар хил рангдаги қисмларнинг ва қизил ҳошияларнинг эни, ой, юлдузлар ва уларнинг орасидаги масофалар ва ҳоказо), республика идораларига топшириқлар белгиланган берувчи тегишли ҳужжатлар навбатдаги сессияда қабул қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БАЙРОҒИНИНГ ҚИЗМА ТАСВИРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЯНГИ ДАВЛАТ БАЙРОҒИНИНГ РАМЗЛАРИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида қабул қилинган янги давлат байроғининг рамзлари Ва тавиниз туپроғида аввал мавжуд бўлган қудратли давлатларнинг байроқларига хос энг яхши анъаналарини давом эттиради, айни вақтда жумҳуриятимизнинг табиий, миллий ва маданий ҳусусиятларини ўзига акс эттиради.

1. Байроқнинг мовий-кўк ранги — мовий осмон ва тинчлик сув, яъни еру қўқдаги ҳаёт манбалари рамзидир. Мовий-кўк ранг Амир Темур даври байроғининг ҳам асосий рамзи бўлган.

Ўзбекистон ССРнинг ўнлаб йиллар давомида қилираб турган байроғи марказида мовий-кўк ранг бор эди. Табиатдан ва тарихимизнинг шу икки муҳим давридани олинган мовий-кўк ранг янги байроқда ҳам асосий ўринлардан бирини эгаллаши тарихийлик ва табиийлик талабларига жавоб беради.

2. Оқ ранг — тинчлик, поклик рамзи. Янги мустақил давлатимиз баяндовлардан олиниши керак. Байроғимиз бизга оқ йўл тилайди.

3. Яшил ранг — табиат, яшнаб турган ҳаёт ва ҳосилдорлик рамзи. Бир минг тўрт юз йилдан буён давом этаётган муслмонлик маданиятимиз рамзи ҳам шу рангда мавжуддир. Айни вақтда бутун жаҳонда атроф муҳитни муҳофаза қилишга қаратилган «яшиллар» ҳаракати ҳаёрий ҳолда яшил ранг билан ифодаланади.

4. Қизил чизиқлар

ҳар бир тирик вужудда мавжланган турган ҳаётнинг кучлар ва бизнинг яхшииятларимизни еру осмон билан боғлаб турадиган жонли ришталар рамзидир.

5. Янги ой — кўп асрлик тарихий анъаналаримизга мос. Айни вақтда янги ой — янги туғилган мустақиллигимиз рамзи.

6. Юлдузлар ҳамма халқларда булутсиз осмон рамзи ҳисобланади. Ўзбекистон Республикасининг янги байроғида тасвирланган 12 юлдуз эса бизнинг Наврўздан бошланган минг йиллик тарихий анъаналаримизни ўзига акс эттиради. Наврўз билан бошланган кўш тақвими (календар) ойлари билан ҳисобини илмий жиҳатдан чуқур асослаб берган энг мукаммал тақвимиладандир. Чунки Ҳамал, Савр, Навро, Сарғот, Асад ва бошқа ойлarning ҳар қайсиси осмондаги 12 буржнинг биттасини кўрсатиб турган юлдузларнинг номларидир.

Шу далилдан келиб чиқиб таъкидлаш керакики, бизнинг байроғимиздаги 12 юлдузнинг диний мазҳабларга мутлақо алоқаси йўқ. Чунки Наврўздан бошланган 12 ой ва 12 йиллик мучал маълум мазҳаблардан неча ош йиллар олдин пайдо бўлгандир.

12 юлдузга алоҳида эътибор бериш бизнинг минтақамизда илмий тафаккурнинг тараққиёти билан белгиланади. Мирзо Улуғбекнинг

(Давоми 2-бетда).

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Юртимизнинг улкан хирмони уч миллион тоннадан ошиб кетди. Пахтакорларимиз учун масъулиятни дамлар давом этмоқда. Пахкаларда бўлган киши бунинг гувоҳи бўлади. Опоқ даладар кишини ўзига тортиди. Оқ олтинга бурканган чаманзорлар гўё чегарасиз. Бу ерда кечаю кундуз қизғин меҳнатни кузатиш мумкин.

Зенелар, бригадалар ва хўжаликлар бирин-кетин маррани эгаллашмоқда. Кун кеча Қўва районидаги Энгелс номи жамоа хўжалиги заршунослари зафар қўқидилар. Улар гектаридан

Ризқ-рўз сарчашмаси

Бу ерни ҳақли равишда барака маскани дейишди. Сабаби омилкор кишилар етти хазинанинг бири — балиқчиликни жадал равишда таъмирлаб, маъмурилик ишига муносиб ҳисса қўйишапти. Бундан 30 йил муқаддам Сирдарё қирғоқлари яқинида кичик балиқчилик қўшони ташкил этилган. Кейинчалик у «Балиқчи» таърибига айлантирилди. Ушандан бугун жамоа меҳнатсеварлари халқимиз дастурхонига лўлмалар ҳалол етказиб беришапти.

Бирлашмада маҳсулот етиштириш ва уни қайта ишлаш ҳақиқатини яқинлаштириб бериш, муаммолар юзга келди. Шунда район раҳбарлари соҳа сир-синоатини яқин билган ташкилотчи Неъмат Файзуллаевни директорликка тавсия этишди. Таклиф барчага маълум бўлди. Янги раҳбар ишчиларнинг маданий-маиший шароитини яқинлаштириш, таътибдорлик қаратди. Ло-зим бўлганда амалий ёрдам кўрсатди. Мутахассислар, таърибдорлар ҳурмати-ни жойига қўйди. Сидқидил тер туққанларни қўлдан келганча ёзозлади. Компенсация пули 120 сўм қилиб белгиланиш одамларга руҳ, мадад бағишлади. Ўй-жой қўрилиш жонланди. Қишга қарашли бўлган саваботлар келтирилди. Касаба уюшмаси ташаббус билан Бухоро, Самарқанд, Хива каби тарихий шаҳарларга саёҳатлар уюштириш одат тусига кир-

ди. Профилакторий, дам олиш уйдига шароит яқинлаштирилди. Таътибдорларнинг шароити туфайли бирлашмада соғлом, ҳамжihatли муҳити қарор топти. Ишчилар ўзларига кўрсатилган таътибдорлик жабон баракани меҳнат қила бошладилар. Мусобақанинг оммавийлиги таъминланди. Натияжада бирлашмада туқиз ойлик режа 110 фоизга бажарилди.

— Бу йил ўн миллион сўм атрофида соф фойда олиш-

Характерлиси шуки, бундай корхона мамлакатимизда фақат Ялтада бор. Яхши ишларимиздан яна бири тўрт тайёрлаш цехи қўриқилган. Буларнинг ҳаммаси одамларни муҳим иш билан таъминлашда муҳим омил бўлапти. Муаммоларнинг ҳал этишда Ғалаба район Кенгаши раиси Р. Каримов, халқ депутатлари яқиндан ёрдам беришмоқда.

Модлий манфаатдорлик таъминланаётганлиги, маданий таътибдорлар изчил,

ёрдамчи хўжаликни кенгайтиришмоқда. 150 бош қорамол, 400 та қўча ва қўй-қўзон меҳр билан парваришланапти. Яқинда эса беш мингта товуқ келтирилди. Улардан кунига бир ярим мингтача тухум олинмоқда. Директорнинг мақсади ишчилар таъминотини яқинлаштириш. Имконият бор экан, туш, сут, тухум ўзингдан чиққанга нима етсин.

Хўжалик ҳудудини айланимиз. Балиқ дудлаш заводида иш қизибди. Ён атроф саранжом-саршата.

— Бир йилда 500—600 тонна лўлмалар ҳалол дудлаш, савдога юборилмоқда, дейди завод директори Рустам Сейт-Мамутов. — Ҳозир ишимиз айти қизибди. Насиб Алимов, Алла Исқанова, Дилором Очилова, Сайёра Убайдуллаева сингари пешқадамлар кўпчиликлари намуна.

Хавзаларни қўздан кечирамиз. Ишчилар алоҳида ҳовулардаги балиқларни машиналарга ортишапти. Кўпчиликнинг кайфияти яхши. Директор таъкидлашча, яқинда хўжалик ташкил этилганлигининг 30 йиллиги нишонланади. Клуб, видеосалон ишга туширилади. Қарилк гаштини сураётган соҳиб ишчиларга ўрта ҳисобда минг сўмдан рағбат пули берилади. Буларнинг ҳаммаси омилкорлик, ҳалол меҳнат самарасидир.

Р. ВОВОМУҲАМЕДОВ, «Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

Матлуба Худоевора Жомбой районидаги «Жомбой» давлат хўжалигининг пешқадам сугирсоғувчиларидан. Омилкор чорвадор мавжуд имкониятлардан умумин фойдаланиб, иш натижаларини ой сайин юксалтириб бормоқда. Жорий

йилда ҳар сугирдан 3 минг килограммдан сут соғиб олиш учун сидқидил тер туқмоқда. СУРАТДА: мусобақа пешқадами М. Худоевора. Ғ. АЛИЕВ олган сурат.

ОМИЛКОРНИНГ ОМАДИ

Жамоамизда хосиятли соҳанинг ўзига хос нозик томонларини пухта ағаллаган омилкорлар кўп. Улар ой сайин кўрсаткичларини яқинлаштириб, мусобақага қизгин тус беришапти. Ўтган йили чорватилида илдам қадамлар қўйилган. Мўд, арзон ва сифатли маҳсулот етиштиришда юксак натижаларга эришганлигини учун «Москвич» енгил автомашинаси мукофот тариқасида берилди. Бу кайфиятини кўтарди, зиммага маъсулият юкланди.

Қишлоғи пухта тайёргарлик кўрди. Айни кунларда ютуқларни мустақамлаш асосий вазифа. Шукр Бобо-ев, Дўстёр Бозоров, Итломас Умаров каби таърибдорлар сўз ва шахсий ибратлари билан барчага олган ундашмоқда. Сўнгги йилларда сугирлар зоти яқинлаштирилди, туғи сонини ошди. Шу бо-ис Б. Болдиев, М. Раҳмонов, М. Хўжакулова, С. Норқўширова каби оқ зашма соҳибларни кунига ҳар гоминида 12 килограммга-ча сарғаймоқ сут соғиб олишга эришилмоқда.

Таътибдорларнинг шароити туфайли мўд озуқа жамғарилди. Қишлоғида 1.200 тонна ем-хашак бор. Айни кунларда емишдан тежиб-тергаб фойдаланилмоқда.

П. ҚАМБАРОВ, Қосон районидаги маршал Чуйков номи давлат хўжалиги ферма мудир.

Ешлар ташаббус бошлашди. Ўлар хўжалик билан шартнома тузиб, чорва маҳсулотлари етиштиришмоқда. Сўнгги тўрт ой ичда 60 бош сугирдан 71 тонна маҳсулот олиш режалаштирилган. Оловқаллар қишқи имкониятларини ишга солишлар. Айниқча сугир соғувчилар ғайрат кўрсатишапти. Ўлар кунига 650 килограммдан сут топиришмоқда.

Фермада Раҳмон ака Солиев номи алоҳида ҳурмат билан тилга олинади. У кўп йиллик бой таърибларини ёшлар билан баҳам кўрмоқда. Шогирдларидан ширин сўзини, маслаҳатини аямлади. Бурч маъсулиятини чуқур ҳис қилади. Мураббий қарамогиди бузоқларни намунали парваришлашди.

Э. ТУРАҚУЛОВ, Қувасойдаги «Мўён» давлат хўжалиги молбоқари.

Бундан уч-тўрт йил муқаддам Қосон районидаги «Партия XXII съезди» совхоз қўлоқлар сафида эди. Чорватилика ихтисослашган хўжаликнинг ҳал қилувчи бўғинлариди ушоққил, ҳамжihatлиқ сезилмасди. Совхозга ташаббускор, бир сўмин қаердан олиб, қаерга сарфлашни яқин билдирган мутахассислар таклиф этилди, иш ривожга минди. Инсон омилига эътибор қўйилди. 8 мингдан ортиқ қорамол зооветеринария қўдалари асосиди парваришланди. Шу тариқа қўлоқликка чек қўйилмоқда.

Совхоз раҳбарлари, касаба уюшмаси қўмитаси ишчи ва хизматчиларини ижтимоий ҳимоялаш юзасидан аниқ таътибдорларни амалга оширишмоқда.

В. ТОШЕВ,

КЎЛ БОЙЛИГИ

ни, мўлжаллаямиз, — дейди бош директор Н. Файзуллаев. — Ҳисоб-китоб пухта йўлга қўйилган. Мақсадга эришиш учун имконият бор. Ҳар ойда истеъмолчиларга қарийб икки минг тонна атрофида маҳсулот етказиб берамиз. Хавзаларимизда ажойиб балиқ турлари парвариш қилинапти. Ўзини-да инкубация, маҳсулот дудлайдиган заводимиз бор. Майда жониворларни республикамиздаги ихтисослашган хўжаликларга, кичик корхоналар ва кооперативларга сотаямиз. Яқин орада балиқ бодроғи ишлаб чиқарадиган цех очилади.

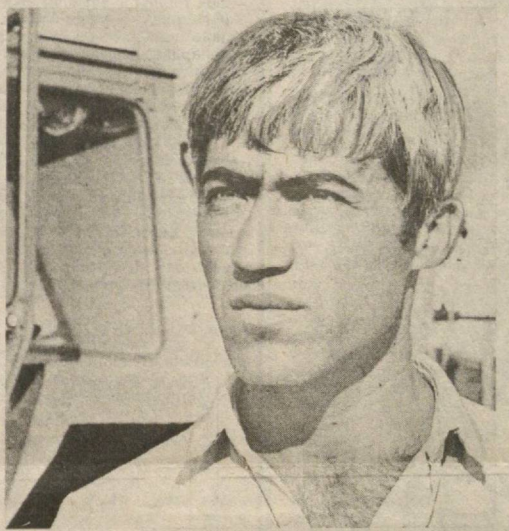
амалга оширилаётганлиги туфайли «Балиқчи»да ишлаш истагини билдираётганлар сонини кўпайиб бормоқда. Ахир оғига 500—700 сўмдан ҳақ тўланаётган жойда меҳнат қилишни ким ҳам ёқтирмайди? Бундан ташқари ҳар кун балиқчилар сува-га тўрт ташлаш олдидан ис-сиқ овқат, чой билан сийла-надиладар.

Бирлашма сув ҳавзасининг умумий майдонини 3 минг гектар, у 50 га яқин ҳавзаларга бўлинган. Ён қаттаси 120 гектар. Айни кунларда бу ерда мингга яқин киши фаолият кўрсатапти. Маъмурият шунини ҳисоба олиб,

Қишлоғи етиб ортадиган ем-хашак тўплаш Навбаҳор районидаги «Гигант» давлат хўжалигида қизгин давом эттириляпти. Бунда биринчи бўлим озуқакорлари қарвонбошлик қилаётир. Ҳар кун механизмлар ёрдамида 12—14 тоннага яқин кўкмасла ўриб олинмоқда. Беда ўрим-йиғимида Ақром Ражабовнинг қўли баланд келяпти. У кунлик топириқини 1,5—2 ҳиссига адо этмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Моҳир механизатор А. Ражабов. 2. Ўрим пайти.

Э. РАҲИМОВ олган суратлар.

ФЕРМЕР НИМАДАН НОРОЗИ?

Ҳамма жойда бўлгани каби Андижонда ҳам ишбилармонлар жуда кўп. Вилоят касабаси уюшмаси қўмитаси раисининг муовини А. Отажонов матрузасида айтилишча ҳозир амалий фаолият кўрсатаётган ишбилармонларнинг сонини 395 нафар экан. Ўлар шу йилнинг туқиз ойида 2.200 тонна сут, 200 тонна туғит етказиб бердилар. Яқинда вилоят касабаси уюшмаси қўмитаси ташаббуси билан фермерларнинг семинар-кенгаши ўтказилди. Унда туғит, сут етиштириш бўйича ташкил қилинган деҳқон хўжалиги бошлиқлари, район касабаси уюшмалари раисларининг иқтисод бўйича муовинлари, банк бошқарувчилари иштирок этдилар. Семинар-машгулотлар вилоят касабаси уюшмаси қўмитаси раиси М. Музаффарова, вилоят кенгаши аграр масалалар ва сув хўжалиги доимий комиссияси раиси Б. Олимжонов, вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси раисининг муовини Ш. Йўлчиев, вилоят шахсий ёрдамчи хўжалик ағзалари иттифоқи раисининг ўринбосари А. Мавлоновлар йиғилганлар саволларига жавоб беришди. Унда ишбилармонлар фаолиятдан ҳикоя қилувчи видеофильмлар намойиш этилди, таклиф ва мулоҳазалар ўртага ташланди.

Абдурахмон Ҳайдаров Пахтабод районидаги Ёку-бов номи жамоа хўжалигида биринчилардан бўлиб деҳқон хўжалигини ташкил этишга жазм этди. Янгилик ихлосмандига бир кундаёқ мана сенга ер, пул деб кўн чироқини ёки кўйишгани йўқ. Ундаги серғайратлик, қатъият, жушқилик кўпларнинг оромини бузди. Ишчи эски тузторни текислашдан бош-лади. Кўп ўтмай 4 гектар ерлик бўлди. Банкдан 100 минг сўм сууда олди. Шу тариқа тўрт киши Қозоғистондан ва бошқа жойлардан 24 бош бўғоз сугир сотиб олиб келишди. Экин экиб парва-дир қилишди. Ҳашар йўли билан вақтинчалик молхона, бострма солишди. Моллар-ни 71 бошга, шу жумладан

сугирларни 31 бошга етказишди. Ўтган йили 23 бузоқ олишган бўлса, бу йил 35 тага чиқаришмоқчи. Саккиз ой мобайнида 27 тонна сут соғиб олишди. Йил охирига-ча 40 тоннага етказишмоқ-чи. Шу йилнинг ўзида 50 минг сўмлик новос сотил-ди. Ҳозир қўллариди 40 бош мол бор.

Абдурахмоннинг таъкид-лашча жамоа хўжалигида бир шартли ҳайвон ҳисоби-га 33 сотих ер туғри келади. Уларнинг деҳқон хўжалигида бор-йўғи 4 гектар ер бор. Ўртача бир бош шартли қорамолга 10 сотихдан туғри келмайди. Жамоа хўжалиги-да 1 килограмм сут етишти-риш учун 1 сўм 80 тийин сарфланса, Абдурахмон 65

тийин билан шунча маҳсу-лот етиштирапти. Ҳақиқий ишбилармон деб шундай ки-шиларни айтишади. Дарво-же, ишбилармонларнинг ку-вончлари битта бўлса, таш-вишлари ўрта. Ингиллида сўзга чиққан Абдурахмон Ҳайдаров, жалолқудуқлик Нишонбой Юсупов, хўжа-бодлик Мамасоли Юсупов, марҳаматлик Маҳамаджон Исакжонов, Андижон райони-лик Тоҳиржон Мирзаҳақим-овларнинг фикр-мулоҳаза-ларини эшитган одам беҳи-тиёр уларга осон эмаслигини тушунади.

Жамоа хўжалиги билан деҳқон хўжаликлари ўртаси-да шартномалар тузилган. Жамоа ёки давлат хўжали-ги уларга ем-хашак етказиб бериши керак. Туғри, хашак бериляпти. Лекин ем маса-ласи чатоқ. Деҳқон хўжалик-лари шартнома талабларини бажаришяпти. Давлат ва жа-моа хўжаликлари эса бунини тўла уудалай олишмаяпти. Кўпчилик деҳқон хўжалик-лари бир нарсадан ғоят таш-вишда. Ҳадемай қилинчии қайраб қиш келади. Аммо уларнинг молхоналари деяр-ли очик ҳолда. Қўрилиш бошлаб қўйилган молхона-ларни битказиш учун мате-риал йўқ. Қайси ташкилот-га боришмасин қуруқ қайти-япти. Аҳвол шу тарада да-вом этaversа эртага нима қилишяпти?

Банклардаги расмиятчи-лик ҳам ишбилармонлар-нинг асабларини зғовляпти.

Арғамчи ёки челақ олиш учун пул ўтказиш мумкин эмас, деган қўдаларга ни-ма дейсиз. Пул ишбилармон-ники бўлса-ю, унга ўзи аға-лик қилолмаса. Яна ўша эски тос эски ҳаммом.

— Мен бир нарсасга ҳай-ронман, — дейди кўйиниқ Тоҳиржон Мирзаҳақимов. — Аввал иккинчи бош молим бор эди. Қишлоқ шўроси тақсимотига биноан улар учун ем олиб турардим. 20 бош қорамол, 65 бош қўй парвариш қилиб деҳқон хў-жалиги бошлиғи деган ном олдим уша 2—3 бош молга бериладиган емдан ҳам маҳ-рум бўлдим. Сабабинини су-риштирсам мен фермер эмишман. Ишбилармонлик-ка кенг йўл деган гапни ким айтипти ўзи, ҳеч тушунол-маяпман...

Қиссадан ҳисса қилиб айтилган бўлса Андижон-да ишбилармонлар истага-нингизча топилади. Бироқ, уларни сехрарлик ёки қўз-бойлогичлик билан тенгилас-тирмаслик керак. Ҳар қан-дай ишбилармон булутдан озуқа ярата олмайди. Бу-нинг учун унга ер керак. Ҳосилини йиғиштириб оли-шга техника зарур. Молхо-на қуришга ёроқ, ёғиш, це-мент, шифер даркор. Шун-дай экан қуруқ шор ўрнига уларга ёрдам берилик, қў-лаб-қувватлайлик.

А. ҚОРАБОВЕВ, «Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Куюнчак дил изҳори

ҚАДДИНГНИ БАЛАНД ТУТ, ЎЗБЕГИМ!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЯНГИ ДАВЛАТ БАЙРОГЎНИНГ РАМЗЛАРИ ҲАҚИДА

(Боши 1-бетда).

бутун дунё тан олган «Экин қўрагоний»сида осмоннинг ўн икки буржи аниқлаб берилган ва юқорида биз тилга олган Ҳамал, Савр, Жав-зо каби 12 туркум юлдуз-ларга қараб қўёнинг йил давомида қиладиган ҳара-катига оид аниқ жадваллар тузилган.

12 рақамини ҳикматли қилган яна бир сабаб — ҳо-зир бутун дунёда тобора кенг тарқалган ва тан олинган 12 йиллик мучал ҳисобидир. Бу ҳисоб бўйича илон йили қуруқ келиши, балиқ йилида ёмғир кўп ёғиши таърибда кўп сингал-ган. Олимлар бунини қўёш ак-тивлигининг тебраниб тури-ши билан изоҳлайдилар. Бу-гун электрон телескоплар ёрдамида кўз илғайдиган шу нозик тебранишларини доно аждодларимиз минг йиллар олдин чуқур мушо-ҳада қилганликлари ва шун-га қараб 12 йиллик мучал ҳисобини яратганликлари алоҳида таҳсинга сазовор-дир.

Ана шу доғишмайд аждодларимизнинг таърибаси-га асосланган ҳолда кўпчи-ли Шайх алломулари 12 рақамда мукаммаллик ало-мати бор деб ҳисоблаганлар. Бу ҳисоб табиатнинг тўрт унсурдан — яъни туپроқ, сув, ҳаво ва олов нуридан таркиб топиш ҳақидаги фалсафий фикрга ҳам ало-қадордир. Шу тўрт унсур ерда бир хил, осмонда бо-шқа хил. Ўларнинг оралиғида яна бошқа хил шаклларда бўлади (масалан, ердаги сув осмоннинг баланд жойидаги сувдан музга айланади,

осмон билан ер оралиғида эса буг ёки булут шаклига кирди). Демак, бутун мав-жудотини туғиқ қамраб олиш учун тўрт унсур ер, осмон ва улардан иборат бўлган ушқинка кўпайтирилади. Шунда 12 рақамни келиб чи-қади ва бутун борлиқни қамраб оладиган мукаммал-лик рамзига айланади.

12 рақамни шундай ҳиқ-матга эга бўлгани учун ҳам Амр Темурнинг устози Мирсад Барак ва машҳур муаррих Хондамир тарихи-мизда ёрқин эз қолдирган улкан давлат аробларига берган маслаҳатлариди ма-макат аҳолисининг 12 тоифа-сига алоҳида эътибор бе-риши ва давлатни бошқа-ришда 12 муҳим фазилатга амал қилишни маслаҳат бе-радилар. Бу қўдалар қато-рига одиллик, бағрикенглик, мулоҳазалик, мардлик, би-лимлилик, сабр-бардошлик, кеҳирли бўлиш каби энг муҳим инсоний фазилатлар кирди.

Янги байроғимиздаги юл-дузларнинг рамзий маънола-рини аяқулаб шунини таъ-кидлаш керакки, уларнинг бош манбаси — халқимиз яқин кўрадиган Наврўз ва ундан бошланадиган қўёш календарининг 12 юлдузга ном берган 12 ойларидир. Бу рамзалар минг йиллар да-вомида илмий жиҳатдан асосланган ва доғишмайд аждодлар томонидан ҳиқмат даражасига кўтарилган-дир. Энди бу рамзалар янги бай-роғимизда акс этиб, бизни мукаммалликка, ҳаётнинг барча томонларини туғиқ қамраб олишга ва энг яқин инсоний фазилатлар ёрда-мида давлатимизни мустах-

камлаб, ҳар бир фуқарони камолга етказишга чорлайди.

Янги байроғимиз рамза-ларининг сермазмунлигини, теран табиини ва тарихий илдизларини борлигини яқин-да Олий Кенгаш сессиясида шу масалани муҳокама қил-ган Ўзбекистон халқ депу-татлари юракдан ҳис қилди-лар. Шунинг натижасида янги байроқ депутатларнинг кўпчилиги овози билан қа-бул қилинган пайтда бутун халқ оёқга туриб, узоқ да-вом этган қарсақлар билан янги байроқни тасдиқдан ў-таздилар. Шунда Президи-ентимиз «тарихий ҳодиса юз берди, янги байроқ қабул қилдик» деган ҳулосавий сўзларини айтди.

Ҳақиқатан ҳам янги бай-роғимиз қабул қилинган би-ринчи дақиқадаёқ барча де-путатлар оёқга туриб, яқ-диллик билан қарсақ чал-ганликлари кишини қувонти-радиган ҳодиса бўлди. Янги байроғимиз — ва унинг энг яқин тарихий аънавалари-миздан келиб чиқадиган рамзалари барча парламент аъзоларини бир ту атрофи-га жипслаштиргандай бўлди. Ишонимизки, янги байроқ доим жамиятимизнинг соғ-лом кучларини улуғ ма-садлар йўлида бирлаштириш-дек олжанов ишларга хиз-мат қилади.

Пиримқул ҚОДИРОВ, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Аҳмад Али АҚҚАРОВ, Ўзбекистон Фанлар ака-демиясининг ҳақиқий аъзоси.

Бўрибой АҲМЕДОВ, Ўзбекистон Фанлар ака-демиясининг мухбир аъзоси.

Сиёсатчи эмасман. Бироқ мустақил респу-блика фуқароси, зийлиси сифатида ҳаётда бў-лаётган воқеа ва ҳодисаларга бефарқ қараб туролмайман. Қалбимни жунбўшга келтирган нарсаси «Известия» рўзномасининг шу йил 14 сентябрь сониди эъйон қилинган В. Вижуто-вичнинг «Ўзёб қўйилган вагон» мақоласидир. У моҳият-эътибори билан ғаразли мақсадда, халқимизга нисбатан ҳақоратомуз руҳда ёзилган. Муаллифининг қуйидаги сатрларига эътибор қилинг: «Болтиқбўйи майли, Молдо-ва майли, Грузия майли. Натияжаси кутилган ва олдиндан ҳал қилинган... Охириги воқеа-лар сиёсатда кишини лол қолдирадигани шуки. Ўзбекистон ўз давлат мустақиллигини эъйон қилди».

Ҳўш, муаллиф ҳайратини қандай тушуном-қ керак? Ўзбекистон, ўзбек халқи учун муста-қиллик тўғриси беғона, демоқчи? Ўзлағур даъвога дўнда жавоб бериш учун «Ҳомий-ми» мақоласидан қуйидаги парчаини келти-рамиз: «Ҳаётто беаза кўрсатадиган Давлат статистик қўмитаси ҳам шунини таъкидлайдики, Ўрта Осиёда барча оилаларнинг ярми-си но-чорликка яшайди... Расмий қамбағаллик че-гарасида яшовчиларнинг сонини Ўзбекистонда 46, Қирғизистон ва Туркменистонда 40, То-жикистонда 60 фоизга тақсикл этилади».

Қани, муаллиф марҳамат қилиб айтсин-чи, шу аҳволга тушган Ўрта Осиё халқлари, жумладан, ўзбекистонликлар мустақиллик ҳа-қида ўйламасликлари, улуғ мақсад йўлида интиқ ҳаракат қилмасликлари мумкинми? Ахир, дунё маърифатида муносиб ҳисса қўшган, инсониятга ал-Хоразмий, ал-Беруний, Абу Али ибн Сино, Улуғбек каби даҳоларни, имом ал-Бухорий, имом ал-Термизий, Алишер Навоий каби кўпдан-кўп мутафаккирларни, буюк Темур ва Бобур каби саркардаларни етиштириб берган, Самарқанд, Бухоро, Хи-вадек шаҳарларини бунёд этган, ажойиб ме-морчилик обидларини яратган халқ хурлик ҳақида ўйламасди, бунинг улдасидан чиқол-майди, деб бўхтон қилинса, уни қандай ҳазм қилиш мумкин? Йўқ, ўртоқ мухбир, она хал-қимини мустақиллик тўғриси бир он ҳам тари-этмаган. Чор Россияси истибдоди даврида ҳам, ер юзининг олтидан бир қисмида «ин-қилобни», сўнгра «коммунист» макон учун шафатсиз кураш йилларида, миллий-озодлик кураши «босмачилик» ҳаракати деб аталди.

унинг қанчадан-қанча вакиллари хорижий мамлакатларга қувин қилинган йилларда, машъум қатагон даврида ҳам бу эзгу тўғуғ Ўзбекининг қалб тўрида яшаган. Бахтимиз ку-либ 1991 йил 1 сентябрда Ўзбекистон Мус-тақил Республикаси деб эъйон қилинди. Ўзе-бекистон Олий Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида Президентимиз Ислам Каримов унутилмас, тарихий кунга етиб келганлиги-мизни эъйон қилган экан, бу оқўнгил, фидо-кор халқимизнинг хоҳиш-иродаси ифодасидир. Бу муҳтарам мухбир, Сизга, тарafdорларни-гизга ёқадими йўқми, барбир уни тан оли-шингизга тўғри келади.

Энди, Сиз айтган, парламент аъзоларининг навбатдан ташқари сессиясида «сўкути» ва Ўзбекистон халқининг беш ой олдин ўтказил-ган референдумда Иттифок келажига муно-сабати хусусида. Ҳамиша хурликка интилиб яшаган халқимиз афл билан, эҳтиросларга берилмай ялашини ақд қўради. Йиллар мо-байнида хом ашё ўлкаси сифатида қаралган жумҳурият учун хурлик йўли Болтиқбўйи республикаларига нисбатан оғир кечиниши тушунамиз...

Ниҳоят, мақола муаллифини «ташвиш»га солган нарсаси — демократия ва демократик макон ҳақида. Ҳа, кейинги вақтда ижтимоий онгимизда бу тушунча мустаҳкам ўрнашди. Зеро, ижтимоий тараққиётни демократик жа-раёнларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Фақат шу йўлдагина инсонпарвар, иқтисодий жиҳат-дан кудратли, маърифатли жамият яратиш мумкинлигини эндиладига Москва ёки Санкт-Петербург демократлари эмас, жумҳуриятлар раҳбарлари, зиёлилари ва меҳнаткашлари яқини тушунишмоқда. Аммо биз сўз юритаёт-ган мақолада гап ҳақиқий демократия ҳақида бораётгани йўқ. Унда жумҳуриятнинг андо-заларни тиқтириш, ўз мустақиллигини эъйон қилган бутун бошли халқга Ўзбошимчилик билан «йўл-йўқни» кўрсатиш руҳи бўртиб турибди. Миллатини, жумҳуриятимизнинг бошқа халқларини пароканда қилиш, унинг турли табақаларини бир-бирига гиж-гиллашни қўзғалаган мазкур чиниқ моҳият-эътибори биз-га ҳал қилувчи пайлада далил қадиммизга қўйилган тўғанондир.

Мақолаи ўқиган саринг тутанасан киши. У бизга ҳеч тинчлик бермайпти. Йўқ, мухбир жаноблари ва унинг ҳомийлари, биз бу каби

вакиллари хорижий мамлакатларга қувин қилинган йилларда, машъум қатагон даврида ҳам бу эзгу тўғуғ Ўзбекининг қалб тўрида яшаган. Бахтимиз ку-либ 1991 йил 1 сентябрда Ўзбекистон Мус-тақил Республикаси деб эъйон қилинди. Ўзе-бекистон Олий Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида Президентимиз Ислам Каримов унутилмас, тарихий кунга етиб келганлиги-мизни эъйон қилган экан, бу оқўнгил, фидо-кор халқимизнинг хоҳиш-иродаси ифодасидир. Бу муҳтарам мухбир, Сизга, тарafdорларни-гизга ёқадими йўқми, барбир уни тан оли-шингизга тўғри келади.

Энди, Сиз айтган, парламент аъзоларининг навбатдан ташқари сессиясида «сўкути» ва Ўзбекистон халқининг беш ой олдин ўтказил-ган референдумда Иттифок келажига муно-сабати хусусида. Ҳамиша хурликка интилиб яшаган халқимиз афл билан, эҳтиросларга берилмай ялашини ақд қўради. Йиллар мо-байнида хом ашё ўлкаси сифатида қаралган жумҳурият учун хурлик йўли Болтиқбўйи республикаларига нисбатан оғир кечиниши тушунамиз...

Ниҳоят, мақола муаллифини «ташвиш»га солган нарсаси — демократия ва демократик макон ҳ

МУСТАҚИЛ РЕСПУБЛИКА ХАЗИНАСИНИ ТЎЛДИРАЁТГАНЛАР

[illegible]

